

Становище

на доц. Валентин Савчев, ръководител Департамент „Изящни изкуства”
към НБУ

По конкурс за придобиване на научна и образователна
степен „Доктор” по шифър 8.02 Изобразително изкуство /Моден
дизайн/ за дисертационния труд на докторанта от НБУ Росица
Рангелова на

Тема „Концепции при проектирането на детското облекло”

Дисертацията на докторанта Росица Рангелова към департамент „Дизайн” съдържа общо 147 страници, библиография на използваната литература и албум с илюстративен материал от 41 страници (дублиран със СД). Дисертационният труд изследва проблема, свързан с ролята и мястото на съвременното проектиране на детско облекло в областта на Модния дизайн. Дисертационният труд отговаря на всички изисквания за изграждане и оформяне на научно изследване и защита на докторска теза.

Обемът на дисертацията на тема: „Концепции при проектирането на детското облекло” на докторанта Росица Рангелова към департамент „Дизайн” включва: въведение, четири основни глави и заключение. Авторът Росица Рангелова въвежда множество подзаглавия в желанието си да постигне задълбочено и обстоятелствено представяне на докторската си теза.

В първата глава на труда увлекателно и с любопитство докторанта Росица Рангелова прави исторически преглед, свързан от промяната на разбиранията за детския костюм в Древна Гърция, Рим, Средновековието, Ренесанса, Барока, Рококо, Френската революция, Бидермайер, Ар нуво до

тенденциите за неговото развитие в началото на двадесет и първи век. Пространното запознаване с историческите аспекти на проблема, свързан с детското облекло е във връзка с неговото разбиране като специфична част от културното развитие на човека.

Във втората глава, докторантът Росица Рангелова като изхожда от терминологичната обосновка на термина „стил” преминава към теоретични разсъждения, свързани с проблема за детското облекло. Отново исторически, но с акцент и върху формално-стиловите компоненти на облеклото се разглеждат последователно - ”романтичния стил”, „класическият стил”, „моряшкия стил”, униформеното облекло в частност - ученическата униформа стилът” кежуъл”. Темата за джинсовите облекла намира своето важно място във втора глава на дисертацията. Докторантът Росица Рангелова умело изследва този културен проблем, като преминава през историята до мястото на джинсовите облекла в съвременния детски гардероб. Докторантът Росица Рангелова разкрива познаване на проблема и творческа интерпретация на проученият материал.

Истинското предизвикателство и зрялост на докторанта Росица Рангелова се проявява в извеждането на тезата за специфичните изисквания към създаването на детско облекло, взаимовръзката между проектиране и индустрия, разработени в трета глава.

Художественото проектиране на съвременния дизайн на детското облекло задължително отчита психологическите особености на децата, като дава тласък за по-силно развитие на няколко стила: ”кежуъл”, ”класически деним” и „романтичен” . Тази е една от причините в детските гардероби да има много дрехи, които влизат в категорията - ”унисекс”.

Като обръща внимание на потребителските изисквания към художественото проектиране на детското облекло, докторантът Росица Рангелова подлага на изследване важни проблеми за разрешаване на дизайнерското проектиране, като пропорционалност, ергономика, видове материи, влиянието на цветовете решения. Потребителските изисквания на обществото включват в себе си социални, функционални, хигиени, експлоатационни и психофизически характеристики. В същата глава се разглеждат важните въпроси за производствените възможности, за телосложението на децата, тяхното физическо развитие. Докторантът отделя специално внимание на пропорциите на тялото на детето и

класификацията на детското облекло, свързано с възрастови характеристики.

Четвъртата глава на дисертацията на тема: „Концепции при проектирането на детското облекло” на докторанта Росица Рангелова към департамент „Дизайн”, е естествено продължение на развитието на докторантската теза от трета глава и определено притежава и психологически измерения. Тя проучва и анализира различни теории за ролята и функционалността на облеклото и ролята на украсата върху дрехата, въздействието на цвета в детските облекла, естетическа, конструктивна, психологическа, педагогическа, символична и знаково-комуникативна значимост. Ролята на цвета в детските облекла е обвързано и с тяхната възраст и пол.

В заключителната глава на труда, докторантът Росица Рангелова извежда своите най-важни тези. Тя отбелязва, че съвремие с своите нови изисквания в потреблението и съответно в проектирането на детските облекла, довежда до освобождаването на децата от задължението да изглеждат и да бъдат „възрастни” в детските си години.

Важен принос в настоящата дисертация е свързан с извода, че науката за модата дава безценна информация за психологическата еволюция на човека, чрез отношението и промените в облеклото на децата. Мястото на облеклото като изразно средство регулира съжителството между членовете на обществото и е носител на отличителните белези на отделните индивиди в него.

Дисертационният труд на тема: „Концепции при проектирането на детското облекло” на докторанта Росица Рангелова към департамент „Дизайн” със своето задълбочено изследване е от значение и основа в учебния процес на студентите по моден дизайн в НБУ.

Давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури, да гласуват за присъждане на образователната степен „Доктор” на докторанта Росица Рангелова.

07. 12. 2014 г.

доц. Валентин Савчев